

განათლების ხარისხის განვითარების
ეროვნული ცენტრი

ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა

უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებელი

სსიპ –განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი

2018 წელი

I. ზოგადი ინფორმაცია

დარგობრივი მახასიათებელი	დასახელება:	ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა Georgian language preparation educational program	
	სარეგისტრაციო ნომერი:		
	დამტკიცების თარიღი:		
	მოქმედების ვადა:	7 წელი ან საჭიროებისამებრ	
	დარგი/პროფესია:	-	
	პროფესიის დასახელება:	-	
	სწავლის სფერო:	ქართული ენა	Georgian Language
	განათლების საფეხური კვალიფიკაციათა ჩარჩოს დონე	აკადემიური ხარისხი: არ ენიჭება	

დარგობრივი მახასიათებლის მიზანი

წინამდებარე დარგობრივი მახასიათებლის მიზანია, ხელი შეუწყოს საერთაშორისო სტანდარტების (ენათა ზოგადევროპული ჩარჩოს - CEFR) შესაბამისი ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის (კურიკულუმის) შემუშავებას, სწავლის, სწავლებისა და შეფასების თანამედროვე მეთოდოლოგიის დანერგვას, პროგრამის ათვისებით ქართულ ენაში ისეთი კომპეტენციების ჩამოყალიბებას, რომელთა საფუძველზე შესაძლებელი გახდება უმაღლესი განათლების საბაკალავრო საფეხურზე სწავლის გაგრძელება. ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის გავლის უფლება აქვს ყველა იმ აბიტურიენტს, რომელიც გადალახავს ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მათ მშობლიურ ენაზე (სომხური, აზერბაიჯანული, ოსური, აფხაზური) ჩატარებული ზოგადი უნარების ტესტირების მინიმალურ ზღვარს. ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა, რომლის მოცულობა შეადგენს 60 ECTS, წარმოადგენს ენათა ზოგადევროპული ჩარჩოს (CEFR) სტანდარტზე (წინამდებარე დარგობრივ მახასიათებელზე) დაყრდნობით შემუშავებულ საგანმანათლებლო პროგრამას, რომლის დასრულების შემდეგ გაიცემა ქართული ენის ფლობის შესაბამისი დონის დამადასტურებელი სერტიფიკატი - დოკუმენტი, რომელიც პირს ანიჭებს ამავე უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ნებისმიერ ქართულენოვან საბაკალავრო პროგრამაზე სწავლის გაგრძელების უფლებას.

დარგის ძირითადი მარეგულირებელი დოკუმენტები

- საქართველოს კანონი სახელმწიფო ენის შესახებ (#4084; მიღების თარიღი - 22/07/2015, სარეგისტრაციო კოდი: 010030000.05.001.017899)
- საქართველოს კანონი ზოგადი განათლების შესახებ, მე-4 მუხლი (<https://info.parliament.ge/file/1/BillReviewContent/136798?>)
- საქართველოს კანონი უმაღლესი განათლების შესახებ (https://www.tsu.ge/data/file_db/PR/kanoni-umaglesi-ganatilebis.pdf)
- კონსტიტუციის 38-ე მუხლი;

- Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR): <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/>

-

დარგის აღწერა

ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა განკუთვნილია საქართველოს მოქალაქეებისთვის, რომელთაც დაამთავრეს არაქართულენოვანი (აზერბაიჯანული, სომხური, ოსური, რუსული, აფხაზურენოვანი) სკოლა; დღეს არსებული რეალური სიტუაცია ამ ტიპის სკოლებში ვერ უზრუნველყოფს არაქართულენოვანი აბიტურიენტების კონკურენტუნარიანობას ქართულენოვან სკოლადამთავრებულ აბიტურიენტებთან, რის გამოც სახელმწიფომ აიღო ვალდებულება, საშეღვათო პოლიტიკის ფარგლებში, ყველა უმაღლეს სასწავლებელში განხორციელებულიყო ერთწლიანი (60 კრედიტი) საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელიც არაქართულენოვანი სტუდენტებისთვის გულისხმობს კვოტის (სტუდენტთა მისაღები სრული კონტინგენტის 5-5 პროცენტი - აზერბაიჯანულ- და სომხურენოვანი, 1-1 პროცენტი - აფხაზური და ოსურენოვანი აბიტურიენტებისთვის) შემოღებას ყველა (როგორც სახელმწიფო, ასევე - კერძო სასწავლებელში).

ქართულ ენაში მომზადების პროგრამამ უნდა უზრუნველყოს ქართული ენის იმგვარი ცოდნა, რომ აბიტურიენტმა შეძლოს: წარმატებული კომუნიკაცია ქართულ ენაზე; სხვადასხვა მიზნით, სხვადასხვა აუდიტორიისათვის, სხვადასხვა ტიპის (როგორც ზეპირი, ასევე წერილობითი) ტექსტების ადეკვატურად გაგება და შექმნა (ტექსტის სტრუქტურაში გარკვევა და მის ნაწილებს შორის კავშირის გააზრება); ქართული ენის ცოდნისა და უნარების შემდგომი გაღრმავება და გამდიდრება დამოუკიდებლად (ე. წ. „სწავლის სწავლის“ კომპონენტი). ქართული ენობრივ-კულტურული თვითმყოფადობისა და ღირებულებების გაცნობა, დაფასება და პატივისცემა. პროგრამის გავლის შედეგად, სტუდენტმა უნდა შეძლოს უმაღლესი სასწავლებლის საბაკალავრო ნებისმიერ პროგრამაზე ქართულ ენაზე სწავლა - ლექციის / ზეპირი მოხსენების მოსმენა, გაგება-გააზრება, დარგობრივი ლიტერატურის გაცნობა და გაგება, აუდიტორიაში (სემინარზე, პრაქტიკუმზე) დასმულ კითხვებზე პასუხის გაცემა, მოცემული დავალების წერითი თუ ზეპირი ფორმით შესრულება, საშინაო დავალების მომზადება და პრეზენტაცია ქართულ ენაზე.

დასაქმების შესაძლებელი სფერო/სფეროები და სპეციალური მოთხოვნები

1. დასაქმების შესაძლო სფერო/სფეროები:

- ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის კურსდამთავრებულები აგრძელებენ სწავლას უმაღლესი სასწავლებლის საბაკალავრო საფეხურზე, ნებისმიერი სპეციალობით, შეუზღუდავად.

2. სპეციალური მოთხოვნები: ერთიან ეროვნულ გამოცდაზე ზოგად უნარებში ტესტირების მშობლიურ ენაზე ჩაბარება.

II. ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა

1. ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის მოცულობა და სტრუქტურა

ხანგრძლივობა	1 სასწავლო წელი	სტრუქტურა	☒	-	60 ECTS	მათ შორის:	<ul style="list-style-type: none"> • სპეციალობის სავალდებულო კურსები • არჩევითი სასწავლო კურსები/მოდულები;
მოცულობა, ECTS	60 ECTS						

პროგრამაზე დაშვების განსაკუთრებული პირობები - ერთიან ეროვნულ გამოცდებში მშობლიურ ენაზე (აზერბაიჯანულ, სომხურ, ოსურ და აფხაზურ; გამონაკლის შემთხვევაში - აფხაზებისა და ოსებისთვის - რუსულ ენაზე) ზოგად უნარებში მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის გადალახვა.

სტუდენტის საწყისი ენობრივი კომპეტენციები განისაზღვრება პირველი სემესტრის დასაწყისში გავლილი პრეტესტის შედეგების საფუძველზე.

2. დარგობრივი კომპეტენციები

ასპექტი.№	კომპეტენცია		კომპეტენციის	
	ცოდნა-გააზრება	პრაქტიკული/სხვ. უნარები	მიღწევის სპეციფიკური მეთოდები	დემონსტრირების სპეციფიკური კრიტერიუმები
1. კომპეტენციის სფერო - სამეტყველო უნარები (კითხვა)				
1.1.	იცის კითხვის სტრატეგიები; იცის წაკითხულს. ფლობს სათანადო ლექსიკასა და გრამატიკულ ცოდნას დარგობრივი ტექსტების გასააზრებლად. ფლობს ტექსტის სტრუქტურულ და ენობრივ მახასიათებლებს.	წაკითხული ტექსტიდან შეუძლია გაიგოს განსახილველი საკითხების მთავარი არსი; შეუძლია თვალი გადაავლოს დიდი მოცულობის რთულ ტექსტს და გამოყოს მნიშვნელოვანი დეტალები. შეუძლია წაკითხოს და დეტალურად გაიგოს სხვადასხვა ხასიათისა და ტიპის ვრცელი ტექსტი (მაგ. სახელმძღვანელო, სტატია...), საჭიროებისამებრ გამოიყენოს ლექსიკონი. შემსწავლელს შეუძლია გაიგოს სპეციალური სტატიები, რომლებიც სცილდება მისი საქმიანობის სფეროს, იმ შემთხვევაში, თუ მას აქვს ლექსიკონის გამოყენების საშუალება ამა თუ იმ ტერმინის/კონკრეტული	ლექცია-სემინარები; პრობლემებზე ორიენტირებული სწავლება; მოდელირებული სიტუაციების განხილვა; გაცნობითი კითხვა; მივითი კითხვა; გადათვალთვალება; სწრაფი კითხვა; შესწავლითი კითხვა. წაკითხულის გაგება-გააზრებაზე ორიენტირებული დავალებების ჯგუფური და ინდივიდუალური	ტესტირება; წერიტი დავალებები; პრეზენტაცია.

		პოლისემიური სიტყვის რომელიმე მნიშვნელობის დასაზუსტებლად.	შესრულება; როლური და სიტუაციური თამაშები.	
2. კომპეტენციის სფერო - სამეტყველო უნარები (წერა)				
2.1.	იცის წერის სტრატეგიები; ფლობს სათანადო ლექსიკასა და გრამატიკულ ცოდნას დარგობრივი მიმართულებისა და ფუნქციური ტექსტების შესაქმნელად.	შეუძლია კარგად ჩამოყალიბებული, დეტალური ტექსტის დაწერა წაკითხული ან მოსმენილი ინფორმაციის საფუძველზე. შეუძლია პრობლემის არსის გადმოცემა, სისტემურად წარმოჩენა, მნიშვნელოვანი საკითხების წინ წამოწევა; შეუძლია წერილობითი ფორმით აზრის თანამიმდევრულად ჩამოყალიბება პროფესიულ / მისთვის ნაცნობ თემებზე.	ლექციები თვალსაჩინოებებისა (სქემები და სხვა გრაფიკული საშუალებები, ბანერები) და თანამედროვე ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით: პრაქტიკული მეცადინეობები (სემინარები); ჯგუფური მუშაობა; პორტფოლიოს წარმოება.	წერიტი დავალებები; ესე; ფუნქციური ტექსტების შექმნა; წერილობითი პრეზენტაცია.
3. კომპეტენციის სფერო - სამეტყველო უნარები (მოსმენა)				
3.1.	იცის მოსმენის სტრატეგიები; იგებს მოსმენილს. ფლობს სათანადო ლექსიკასა და გრამატიკულ ცოდნას მოსმენილი დარგობრივი ტექსტების გასააზრებლად.	შეუძლია სალიტერატურო ნორმების ფარგლებში ისეთი სასაუბრო მეტყველების (ცოცხალი თუ ჩანაწერი) გაგება ნაცნობ ან უცნობ თემებზე, რომლებსაც იგი ეხება პირად, საზოგადოებრივ, საგანმანათლებლო და პროფესიულ სფეროებში ურთიერთობისას. შეუძლია შინაარსობრივად და ენობრივად რთული მოხსენების დედააზრის გაგება, თუკი ამ გამოსვლის თემატიკა მისთვის გარკვეულწილად ცნობილია; შეუძლია მიხვდეს მოსაუბრის ტონსა (საყვედურისა თუ მადლიერების...) და განწყობას.	ვიდეო- და აუდიომასალის ჩვენება / მოსმენა; გაგება-გააზრებაზე ორიენტირებული დავალებების ჯგუფური და ინდივიდუალური შესრულება; დიალოგების გათამაშება; წყვილებში მუშაობა; აქტივობები წყვილებში; როლური და სიტუაციური თამაშები;	ტესტირება; ზეპირი და წერიტი მოხსენება.
4. კომპეტენციის სფერო – სამეტყველო უნარები (ლაპარაკი)				
4.1.	იცის ლაპარაკის სტრატეგიები; ფლობს სათანადო ლექსიკასა და გრამატიკულ ცოდნას საკუთარი აზრის კონსტრუირებისა და გადმოსაცემად.	შეუძლია მოუმზადებლად მიიღოს მონაწილეობა საუბარში, რომელიც ეხება ნაცნობ თემებს. შეუძლია არა მარტო მოჰყვეს რაიმე ამბავს, ფილმისა თუ წიგნის შინაარსს, არამედ მასთან დაკავშირებით გადმოსცეს საკუთარი მოსაზრებები. მას ასევე შეუძლია ისაუბროს რაიმე მოვლენის, შთაბეჭდილების, დამოკიდებულების (დაინტერესების...) ან	აქტივობები წყვილებში; როლური და სიტუაციური თამაშები; ინდივიდუალური პრეზენტაცია. დიალოგების გათამაშება.	პრეზენტაცია; დიალოგების მოხსენება.

		განცდის (გაკვირვება, სიხარული, წყენა), შეუძლია არგუმენტირებულად გადმოსცეს, ახსნას და დაასაბუთოს საკუთარი აზრები, ვარაუდები.		
5. კომპეტენციის სფერო - ლექსიკა, გრამატიკა, ორთოგრაფია/ორთოეპია				
5.1.	ფლობს შესაბამის ენობრივ საშუალებებს: ერკვევა ქართული ენის სტრუქტურაში (მორფოლოგია, სინტაქსი), აქვს ლექსიკოლოგიის ზოგადი მახასიათებლების საერთო ნიშნების ცოდნა. აქვს ქართული ენის საბაზისო ლექსიკური მარაგის ცოდნა. ფლობს ორთოეპია-ორთოგრაფიის ძირითად ნორმებს.	ფუნქციურად იყენებს შესაბამის ენობრივ საშუალებებს; შეუძლია გამოიყენოს სათანადო ლექსიკა და გრამატიკული საშუალებები წერითი და ზეპირი ტექსტების შესაქმნელად; პროდუცირებისას აკორექტირებს წერილობით / ზეპირ ტექსტებს ორთოგრაფიის / ორთოეპიის წესების შესაბამისად.	ლექცია-სემინარები; თვალსაჩინოებებისა (სქემები და სხვა გრაფიკული საშუალებები, ბანერები) და თანამედროვე ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით: პრაქტიკული მეცადინეობები (სემინარები); ჯგუფური მუშაობა;	წერითი და ზეპირი დავალებები, ტესტირება; კოლოქვიუმი.
6. კომპეტენციის სფერო - ინტერკულტურული კომპეტენციები				
6.1.	ჩამოყალიბებული აქვს განსხვავებული კულტურისა და ტრადიციების მიმართ ტოლერანტული დამოკიდებულება; იცის მრავალფეროვან საზოგადოებაში ქცევის წესები; შემწყნარებელია ზოგადად, განსხვავებული აზრის მიმართ.	მოუპოვება განსხვავებული აზრის მოსმენისა და პატივისცემის უნარი; შეუძლია საკუთარი პოზიციის ეთიკის ნორმების დაცვით ჩამოყალიბება; აქვს კულტურული განსხვავებულობის აღქმისა და სხვა კულტურათა პატივისცემის უნარი; პატივს სცემს დემოკრატიულ ღირებულებებს.	წერითი და ზეპირი დავალებები, კლასგარეშე მუშაობა; აქტივობები წყვილებში; როლური და სიტუაციური თამაშები;	წერითი და ზეპირი დავალებები, პრეზენტაცია.
7. კომპეტენციის სფერო - სწავლის სწავლა				
7.1.	ფლობს სტრატეგიულ უნარებს წარმატებული სწავლების უზრუნველსაყოფად. აქვს დავალების თითოეული ეტაპის განხორციელებისათვის საჭირო სტრატეგიების ცოდნა.	სტრუქტურული ნიმუშები, გრამატიკული ცნობარი, ილუსტრაციები და სხვა); სასწავლო საქმიანობის ხელშეწყობის მიზნით. გამოკვეთს დავალების განხორციელების ეტაპებს; განსაზღვრავს თუ რა ცოდნა და უნარები უნდა შეიძინოს ახალი დავალების განსახორციელებლად; განსაზღვრავს საჭირო სტრატეგიებს დავალების თითოეული ეტაპისათვის.	ლექცია-სემინარები; წერითი და ზეპირი დავალებები, აქტივობები წყვილებში; როლური და სიტუაციური თამაშები.	წერითი და ზეპირი დავალებები, პრეზენტაცია.

3. მოთხოვნები საგანმანათლებლო პროგრამის რესურსებისადმი

3.1. მოთხოვნები ადამიანური რესურსისადმი

დარგის ასპექტი	სპეციალური მოთხოვნები
ქართულის, როგორც მეორე ენის სწავლება	კვალიფიკაცია შეიძლება დასტურდებოდეს შესაბამის დარგში დოქტორის აკადემიური ან მასთან გათანაბრებული სამეცნიერო ხარისხით, პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით ან/და პუბლიკაციებით. შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონედ ითვლება პირი, რომელსაც აქვს პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია. დარგის სპეციფიკიდან გამომდინარე, პროგრამაზე შესაძლოა მოწვეულ იქნეს სათანადო გამოცდილების მქონე პრაქტიკოსი მასწავლებელი, რომელსაც არ გააჩნია დოქტორის აკადემიური ან მასთან გათანაბრებული სამეცნიერო ხარისხი.

3.2. მოთხოვნები მატერიალური რესურსისადმი

დარგის ასპექტი	სპეციალური მოთხოვნები
კითხვა / წერა	სალექციო და სასემინარო აუდიტორიები; პროგრამასთან არსებული ბიბლიოთეკა სახელმძღვანელოებისა და რიდერების, აგრეთვე დამატებითი საკითხავი ლიტერატურით უზრუნველყოფის გარანტიით.
მოსმენა / ლაპარაკი	კომპიუტერული კლასები, პროექტორები, აუდიომაგნიტოფონები.

4. დამატებითი ინფორმაცია

1) სპეციალობის არჩევით ნაწილში მოიაზრება:

ა) სტუდენტთა საწყისი კომპეტენციების მიხედვით დაჯგუფება სხვადასხვა ინტენსივობის არჩევით მოდულებზე პირველ სემესტრში, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს სხვადასხვა კომპეტენციის მქონე სტუდენტთა დონის გათანაბრება მეორე სემესტრის ერთიანი სავალდებულო კურსებისთვის;

ბ) სტუდენტთა გადანაწილება მეორე სემესტრში დარგობრივი მიმართულებების მიხედვით: ენობრივი კომპეტენციების / სამეტყველო უნარების განვითარება იმ სპეციფიკურ ცნებებზე, ლექსიკასა და ტერმინოლოგიაზე, აგრეთვე დარგისთვის დამახასიათებელ სინტაქსურ კონსტრუქციებზე ორიენტირებით, რომელსაც ირჩევენ სტუდენტები უმაღლესი განათლების საბაკალავრო საფეხურზე.

2) სპეციალობის სავალდებულო კომპონენტი საერთოა ყველა სტუდენტისთვის და უზრუნველყოფს სამეტყველო უნარების, ლექსიკისა და გრამატიკის კომპონენტების განვითარებას პროგრამის მახასიათებლებში გაწერილ შედეგებამდე.

III. დარგობრივი მახასიათებლის შემმუშავებელი ჯგუფის წევრები

№	სახელი, გვარი	ორგანიზაცია/დაწესებულება	თანამდებობა
1.	კახა გაბუნია	ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხელმძღვანელი
2.	ივლიტა ლობჯანიძე	ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის კოორდინატორი
3.	ნათელა ბერიძე	სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხელმძღვანელი
4.	დარეჯან კუხიანიძე	თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხელმძღვანელი
5.	თეიმურაზ ჯაგოდნიშვილი	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხელმძღვანელი
6.	მარიკა შერაზადაშვილი	გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხელმძღვანელი
7.	მაია კიკვიძე	ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხელმძღვანელი
8.	რუსუდან სალინაძე	ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხელმძღვანელი
9.	მერაბ ნაჭყებია	სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხელმძღვანელი
10.	ელენე ფილიაშვილი	იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხელმძღვანელი
11.	იამზე ვაშაკიძე	შსს აკადემია	ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხელმძღვანელი